

آشناي با روزهای ملی

۲۰ مهرماه، روز کاهش اثر بلايای طبیعی

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۲ دسامبر ۱۹۸۹، با تصویب قطعنامه‌ای، دومین چهارشنبه اکتبر هر سال را «روز جهانی کاهش اثر بلايای طبیعی» نام‌گذاري کرد. لازم به يادآوري است اين روز مصادف است با سالروز زلزله عظيم «کانتو» در سال ۱۹۲۳ که شهر توکيو را ويران ساخت. اين زلزله موجب شد بيش از ۱۴۰ هزار نفر کشته و بيش از نيمى از بنها ويران شوند يا در آتش بسوزند.

در كشور ما هر ساله هفتة کاهش اثر بلايای طبیعی گرامي داشته می‌شود و طی آن، برنامه‌هایی که در طول سال برگزار می‌شوند، از جمله برنامه‌های آموزشی و انجام مانورها، به اطلاع عموم می‌رسد.

امروزه در شرایطی که برای اولین بار در تاریخ حیات بشر، بیشترین جمعیت جهان در مناطق شهری زندگی می‌کنند، وقوع حوادث طبیعی به ویژه زلزله در شهرها به چالشی عمدۀ در روند توسعه پایدار تبدیل شده است. طی سال‌های اخیر تقریباً هر روز شاهد اثرات مخرب حوادث طبیعی در جهان هستیم. براساس تازه‌ترین آماری که در خرداد ماه سال ۱۳۹۰ از سوی سازمان‌های بین‌المللی، از جمله «دفتر راهبرد بین‌المللی کاهش مخاطرات سوانح سازمان ملل» (UNISDR) و «مرکز پژوهش‌های بیماری‌های واگیردار در سوانح» (CRED) منتشر شده است، تنها در سال گذشته طی ۳۸۵ سانحه طبیعی، بالغ بر ۲۹۷ هزار نفر در سراسر جهان جان باخته‌اند. این آمار از میانگین سالانه وقوع سوانح در دهه اول قرن حاضر فراتر رفته است.

در مجموع، آمار بیانگر آن است که قاره آسیا بیشترین میزان وقوع حوادث طبیعی و تعداد قربانیان را دارد. سرمایه‌گذاری در امر پیشگیری از مخاطرات این حوادث و ارتقای آمادگی در برابر آنها، نه تنها موجب حفظ جان شهروندان در حوادث خواهد شد بلکه به صرفه‌جویی مالی خواهد انجامید. ایجاد فرهنگ پیش‌گیری کار ساده‌ای نیست؛ چرا که هزینه پیشگیری در زمان حال پرداخته می‌شود اما منافع آن در آینده دور قابل دست‌یابی است. پیش‌آگاهی و پیشگیری در همه امور بهتر از مبارزه و درمان است. در بسیاری از موارد، پیشگیری صدمات و خسارت‌های جانی و اقتصادی ناشی از این گونه بلایا را به حداقل ممکن رسانده است. این مهم نیازمند آگاهی و شناخت همه افراد جامعه است. فرهنگ پیشگیری باید در سطح جوامع انسانی بسط و گسترش بیشتری پیدا کند.

زهرا صادقی

اشاره

اکنون دو سالی است که به تناسب تقویم تاریخ در «رشد آموزش علوم اجتماعی» به روزهای ملی پرداخته‌ایم. در این فصل، یعنی فصل پاییز، ما چند مناسبت داریم که به عنوان روزهای تقویمی و ملی خود از آنها یاد می‌کنیم. این روزها عبارت‌اند از:

۵ مهر: شکست حصر آبادان به فرمان حضرت امام خمینی(ره)، رهبر انقلاب اسلامی و فرمانده کل قوا.

۷ مهر: سقوط هواییمای فرماندهان ارشد نظامی کشور، شهیدان فلاحتی، نامجو، کلاهدوز و جهان آرا.

۹ مهر: روز همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی.
۱۳ مهر: روز نیروی انتظامی.

۱۸ مهر: روز جهانی پست.

۲۰ مهر: روز کاهش اثر بلايای طبیعی.

۲۶ مهر: سالروز ازدواج حضرت زهرالله(س) و امیر المؤمنین علی(ع).

۵ آبان: عید قربان.

۸ آبان: شهادت نوجوان ۱۳ ساله، شهید محمدحسین فهمیده و روز سیچ دانش‌آموزی.

۱۳ آبان: روز تبعید امام خمینی(ره) به ترکیه، روز دانش‌آموز و شهادت دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه (۱۳۵۷)، روز مبارزه با استکبار و روز تسخیر لانه جاسوسی.

۲۶ آبان: روز آزادسازی سومنگرد.
۵ آذر: روز عاشورا.

۱۰ آذر: روز شهادت آیت‌الله مدرس.

۱۹ آذر: تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲۵ آذر: روز پژوهش.

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش آموزی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

لشکر (برای دانش آموزان آمادگی و پایه اول دوره دبستان)

لشکر نوجوان (برای دانش آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره دبستان)

لشکر دانش آموز (برای دانش آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره دبستان)

لشکر نوجوان (برای دانش آموزان دوره راهنمای تحصیلی)

لشکر (برای دانش آموزان دوره متوسطه و پیش دانشگاهی)

مجله‌های بزرگ‌سال عمومی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- ◆ رشد آموزش ابتدایی ◆ رشد آموزش راهنمایی تحصیلی ◆ رشد تکنولوژی آموزشی ◆ رشد مدرسه فردا ◆ رشد مدیریت مدرسه ◆ رشد معلم

مجله‌های بزرگ‌سال و دانش آموزی تخصصی

(به صورت فصلنامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- ◆ رشد برخان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره راهنمایی تحصیلی) ◆ رشد برخان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره متوسطه) ◆ رشد آموزش قرآن
- ◆ رشد آموزش معارف اسلامی ◆ رشد آموزش زبان و ادب فارسی ◆ رشد آموزش هنر ◆ رشد آموزش شاور مدرسه ◆ رشد آموزش تربیت بدنی ◆ رشد آموزش علوم اجتماعی
- ◆ رشد آموزش تاریخ ◆ رشد آموزش جغرافیا ◆ رشد آموزش زبان ◆ رشد آموزش ریاضی ◆ رشد آموزش فیزیک ◆ رشد آموزش شیمی ◆ رشد آموزش زیست‌شناسی ◆ رشد آموزش زمین‌شناسی ◆ رشد آموزش فنی و حرفه‌ای ◆ رشد آموزش پیش دستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران، مریبان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دیگر دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

◆ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴
آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر تکنولوژی و انتشارات کمک آموزشی.

◆ تلفن و نمایر: ۰۱۴۷۸ - ۸۸۳۰ - ۰۲۱

از سوی دیگر، مردم می‌توانند با مشارکت در برنامه‌های مدیریت شهری حول محورهای پیشگیری، آمادگی و مقابله با بحران به طور خاص، و با عضویت در گروههای «داوطلب واکنش اضطراری محله‌ها» (دوام) نقش بسیار ارزنهای در خود امدادی و دگر امدادی در حوادث طبیعی ایفا کنند.

براساس آمارهای بین‌المللی، در ۲۷ سال گذشته ۶/۳ میلیون نفر بر اثر بلایای طبیعی جان باخته‌اند، بیش از سه میلیارد نفر آسیب دیده‌اند و بیش از ۲۴۰ میلیارد دلار خسارت مالی وارد شده است. آمار نشان می‌دهد که بلایای طبیعی رو به افزایش‌اند. بر پایه یافته‌های آماری، بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۲ شدت بلایا ۱/۴ برابر و نسبت جان‌باختگان ۹/۶ و آسیب‌دیدگان ۲/۵ و خسارت مالی ۳۸ برابر شده است. به طور متوسط هر سال در اثر حوادث طبیعی از هر ۳۱ نفر یک نفر آسیب دیده و از هر ۳۱ هزار نفر یک نفر جان خود را از دست داده است.

انسان به تعبیری موج‌سودی گیرنده، فرسنده و حساب‌کننده قلمداد شده که با هوشمندی خود قادر است بسیاری از وقایع را، که گاه بليه به نظر می‌رسند، به رحمت مبدل کند یا حداقل از ميزان خسارت‌ها بکاهد. بلایای طبیعی اصولاً ماهیتی پیچیده دارد و در شرایط کنوئی بسیاری از آنها خارج از کنترل انسان به نظر می‌رسند اما ميزان آسیب‌پذیری نتیجه عملکرد عوامل انسانی است. همان‌طور که واقفیم، پیشگیری از حادثه بهتر از واکنش در مقابل حادثه است. لذا ارتقای دانش و آگاهی‌های عمومی خود عامل مهمی در کاهش اثر بلایای طبیعی محسوب می‌شود.

۱۸ مهرماه، روز جهانی پست

پست کهن‌ترین و گستردگرترین نوع ابزار ارتباطی بین مردم یک کشور با ساکنان دیگر سرزمین‌ها و مناطق جهان است. جوامع رشدیافته، برای تحقیق توسعه خود به شبکه ارتباطی توجه داشته و روی آن برنامه‌ریزی کلان کرده‌اند. هر پستچی از انجام ۳۰۰۰ سفر جلوگیری می‌کند و می‌دانیم که هر سفر افزون بر هزینه، پیامدهای دیگری چون اتلاف وقت، فشارهای عصبی و روحی، مشکلات حمل و نقل، اتلاف سوخت، آلودگی هوا و انواع خسارت‌های احتمالی مالی و جانی رانیز به همراه دارد.

از سال ۱۹۶۹، روز ۹ اکتبر (۱۷ مهر) هر سال به عنوان «روز جهانی پست» تعیین شد. اکنون بیش از ۱۷۰ کشور

عضو این اتحادیه هستند. ایران نیز در سال ۱۲۵۶ هـ.ش به عنوان بیست و نهمین عضو به این اتحادیه پیوست.

در ایران پست قدمتی بیش از سه هزار سال دارد و برخی صاحب‌نظران ایرانیان را مبتکر ارتباط پستی می‌دانند. به دلیل همین قدمت تاریخی، از فعالیت چاپارهای قدیم تا پست پیشرفت‌کنونی، ابزار و آثاری گران‌بها و دیدنی گردآوری شده‌اند که در موزه‌پست نگهداری می‌شوند.

روز ۹ اکتبر سال ۱۸۷۳، به پیشنهاد هنریخ ون استفن، مدیر کل پست کنفراسیون آلمان شرقی، قراردادی با عنوان «قرارداد بُرن» در زمینه تأسیس «اتحادیه کل پست» در «بُرن» سوئیس، توسط ۲۲ کشور جهان به امضای رسید.

امضاکنندگان براساس توافق به عمل آمده، یک قلمرو پستی را تشکیل دادند که آزادی ترانزیت برای مبادله مقابله مراسلات را در سواسر قلمرو و اتحادیه، تأمین و تضمین می‌کرد. نام این اتحادیه پس از چهار سال با پیوستن کشورهای دیگر، به «اتحادیه جهانی پست» تغییر یافت.

آیات و روایات متناسب روز جهانی پست

پیامبر (صلی الله علیہ وآلہ): «رَدُّ جَوَابِ الْكِتَابِ حَقٌّ كَرِيمٌ السَّلَامُ»: پاسخ دادن به نامه، همانند پاسخ سلام، از حقوق [صاحب نامه] است. (کنز العمال، ح ۲۹۲۹۴)

پیامبر (صلی الله علیہ وآلہ): «تَوَاضَلُوا بِالْكُتُبِ وَإِنْ شَطَّ الدَّيْارُ»: با نامه خود را به یکدیگر بیوند دهید؛ اگرچه شهرها از هم دور باشند. (الفردوس، ج ۲: ۵۶)

پیامبر (صلی الله علیہ وآلہ): «مَنْ نَظَرَ فِي كِتَابِ أَخِيهِ بَعْيَرْ إِذْنِهِ فَكَانَمَا يَنْظُرُ فِي النَّارِ»: هر که بدون اجازه به نوشته برادرش نگاه کند، گویی به آتش نگاه می‌کند. (عواوی اللائی، ج ۱: ۱۸۱)

امام صادق(علیه السلام): «رَدُّ جَوَابِ الْكِتَابِ واجِبٌ كَوْجُوبٌ رَدُّ السَّلَامِ»: جواب دادن به نامه، همچون جواب سلام، واجب است. (الکافی، ج ۶۷: ۲)

امام صادق(علیه السلام): «الْتَوَاصُلُ بَيْنَ الْإِخْوَانِ فِي الْحَضْرِ التَّزَوُّرُ وَالتَّوَاصُلُ فِي السَّفَرِ الْمَكَابِثُ»: ارتباط میان برادران در زمان حضور، دید و بازدید است و در سفر،

نامه‌نگاری (میزان الحکمه، ح ۱۷۳۴۰)

منبع: برنامه روزشمار تاریخ، از مرکز پژوهش‌های صداوسیما

تولیدملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

برگ اشتراک مجله‌های رشد

نحوه اشتراک:

شما می‌توانید پس از واریز مبلغ اشتراک به شماره حساب ۳۹۶۶۲۰۰۰ با انکه تجارت، شعبه سهراه آزمایش کد ۳۹۵، در وجه شرکت افست از دو روش زیر، مشترک مجله شوید:

1. مراجعه به وبگاه مجلات رشد؛ نشانی: www.roshdmag.ir و تکمیل برگ اشتراک به همراه ثبت مشخصات فیش واریزی.
2. ارسال اصل فیش بازکی به همراه برگ تکمیل شده اشتراک با پست سفارشی (کپی فیش را نزد خود نگهدارید).

◆ نام مجلات در خواستی:

◆ نام و نام خانوادگی:

◆ تاریخ تولد:

◆ میزان تحصیلات:

◆ تلفن:

◆ نشانی کامل پستی:

◆ استان: خیابان:

◆ شهرستان: شماره فیش: مبلغ پرداختی:

◆ پلاک: شماره پستی:

◆ در صورتی که قبل از مشترک مجله بوده‌اید، شماره اشتراک خود را ذکر کنید:

امضا:

◆ نشانی: تهران، صندوق پستی امور مشترکین: ۱۱۵۹۵

◆ وبگاه مجلات رشد: www.roshdmag.ir

◆ اشتراک مجله: ۰۲۱-۷۷۳۳۶۶۵۶/۷۷۳۳۵۱۱۰/۷۷۳۳۹۷۱۳-۱۴

◆ هزینه اشتراک یکساله مجلات عمومی (هشت شماره): ۱۲۰۰۰ ریال

◆ هزینه اشتراک یکساله مجلات تخصصی (چهار شماره): ۸۰۰۰ ریال